IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych**
(nr 105)
z dnia 3 listopada 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 105)

3 listopada 2020 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Henryka Kowalczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– opinie komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2021 (druk 640):

1. Opinię Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa o:
a) części budżetowej 41 – Środowisko;
b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 32 i 59;
c) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 020 – Leśnictwo,
– 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody;
d) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów z zał. nr 7;
e) programach wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10;
f) planach finansowych państwowych osób prawnych z zał. nr 14:
– Babiogórskiego Parku Narodowego,
– Białowieskiego Parku Narodowego,
– Biebrzańskiego Parku Narodowego,
– Bieszczadzkiego Parku Narodowego,
– Parku Narodowego „Bory Tucholskie”,
– Drawieńskiego Parku Narodowego,
– Gorczańskiego Parku Narodowego,
– Parku Narodowego Gór Stołowych,
– Kampinoskiego Parku Narodowego,
– Karkonoskiego Parku Narodowego,
– Magurskiego Parku Narodowego,
– Narwiańskiego Parku Narodowego,
– Ojcowskiego Parku Narodowego,
– Pienińskiego Parku Narodowego,
– Poleskiego Parku Narodowego,
– Roztoczańskiego Parku Narodowego,
– Słowińskiego Parku Narodowego,
– Świętokrzyskiego Parku Narodowego,
– Tatrzańskiego Parku Narodowego,
– Parku Narodowego „Ujście Warty”,
– Wielkopolskiego Parku Narodowego,

– Wigierskiego Parku Narodowego,
– Wolińskiego Parku Narodowego.

2. Opinię Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych o:
a) części budżetowej 60 – Wyższy Urząd Górniczy;
b) części budżetowej 50 – Urząd Regulacji Energetyki;
c) części budżetowej 47 – Energia;
d) części budżetowej 48 – Gospodarka złożami kopalin;
e) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 6, 24 i 48;
f) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działów:
– 100 – Górnictwo i kopalnictwo,
– 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska;
g) części budżetowej 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej;
h) części budżetowej 55 – Aktywa państwowe;
i) planie finansowym agencji wykonawczej z zał. nr 11 – Agencji Rezerw Materiałowych;
j) planie finansowym państwowych funduszy celowych z zał. nr 13:
– Funduszu Zapasów Interwencyjnych,
– Funduszu Inwestycji Kapitałowych,
– Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny;
k) części budżetowej 68 – Państwowa Agencja Atomistyki;
l) części budżetowej 51 – Klimat;
ł) państwowej osobie prawnej z zał. nr 14 – Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
m) zadaniach z zakresu administracji rządowej i innych zadaniach zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów z zał. nr 7;
n) dotacjach podmiotowych z zał. nr 9;
o) programach wieloletnich w układzie zadaniowym z zał. nr 10.

W posiedzeniu udział wzięli: **Sebastian Skuza** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, **Edward Siarka** sekretarz stanu i **Ireneusz Zyska** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, **Zbigniew Gryglas** podsekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych, **Adam Mirek** prezes Wyższego Urzędu Górniczego, **Andrzej Głowacki** wiceprezes Państwowej Agencji Atomistyki, **Rafał Gawin** prezes Urzędu Regulacji Energetyki wraz ze współpracownikiem, **Piotr Rakowski** dyrektor generalny Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, **Krzysztof Piekarz** dyrektor Departamentu Planowania i Sprawozdawczości Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz **Karol Karski, Beata Mazurek** i **Dominik Tarczyński** posłowie do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska, Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Kasiak** legislator z Biura Legislacyjnego i **Zofia Szpringer** naczelnik Wydziału Analiz Społecznych i Ekonomicznych Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Przeliczymy kworum. Proszę o oddanie głosów zarówno państwa posłów obecnych na sali, jak i pracujących zdalnie. Proszę o oddanie głosów.

Sekretarz Komisji Bogdan Wojtów:

Mamy zalogowanych 43 posłów.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Na obecną chwilę mamy zalogowanych 43 posłów, a więc będziemy mieli kworum. Natomiast przypominam, że głosowanie jest cały czas otwarte. Jeżeli ktoś dołączy w trakcie posiedzenia Komisji, to proszę oddać głos potwierdzający uczestnictwo w posiedzeniu Komisji.

Otwieram zatem posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Na podstawie próbnego głosowania stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2021, druk nr 640, w zakresie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Równocześnie informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałka Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu, wobec powyższego nie jest możliwe wprowadzenie zmian w porządku dziennym posiedzenia.

Informuję, że posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Chęć zabrania głosu w dyskusji należy kierować na adres mejlowy lub telefonicznie przez sekretariat Komisji. Informuję jednocześnie, że członkowie Komisji obecni na sali głosują przy użyciu urządzenia do głosowania, do którego logujemy się za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas posłowie nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletu do głosowania.

Przystępujemy do rozpatrzenia porządku dziennego. Posłowie członkowie Komisji otrzymali informacje o projekcie budżetu w danych częściach przygotowane przez dysponentów części budżetowych oraz opracowania Biura Analiz Sejmowych w formie elektronicznej. Wszystkie materiały są dostępne na iPadach.

Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych o projekcie ustawy budżetowej na 2021 r. odbywać się będzie w następującym porządku: wystąpienie posła referenta komisji branżowej, wystąpienie posła koreferenta z ramienia Komisji Finansów Publicznych, a następnie pytania posłów i odpowiedzi przedstawicieli dysponentów części budżetowych oraz dyskusja.

W dzisiejszym posiedzeniu Komisji uczestniczą: pan minister Sebastian Skuza, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, pan Ireneusz Zyska, sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pan minister Edward Siarka, sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pan Andrzej Głowacki, wiceprezes Polskiej Agencji Atomistyki, pan Adam Mirek, prezes Wyższego Urzędu Górniczego, pan Rafał Gawin, prezes Urzędu Regulacji Energetyki, pan Bartosz Korkozowicz, dyrektor generalny URE, i pan Piotr Rakowski, dyrektor generalny Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa. Jeśli kogoś nie powitałem, to serdecznie witam. Wymieniłem osoby, które zostały zgłoszone przez sekretariat.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia opinii Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Przedstawicielem Komisji, który zreferuje nam opinię, jest pani poseł Anna Paluch.

Proszę bardzo, oddaję głos pani poseł.

Poseł Anna Paluch (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, państwo ministrowie, szanowni państwo. Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa przyjęła opinię o części budżetowej 41przy 25 głosach za, przy 2 przeciwnych i 3 wstrzymujących się.

Część 41 – Środowisko obejmuje wydatki publiczne przeznaczone na finansowanie zadań realizowanych przez 30 jednostek budżetowych i 23 państwowe osoby prawne, bo właśnie taki status mają parki narodowe od 2011 r. Zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej mamy tutaj do czynienia z realizacją takich zadań publicznych, jak ochrona przyrody, w tym w parkach narodowych, krajobrazowych, w rezerwatach przyrody, ochrona bioróżnorodności, ochrona gatunków roślin i zwierząt prawem chronionych, ochrona lasów, zwierzyny i innych tworów przyrody, a po drugie – z zadaniami

z zakresu geologii i gospodarki zasobami naturalnymi, leśnictwa, ochrony lasów i gruntów leśnych, łowiectwa, edukacji ekologicznej i promocji ekologicznych warunków życia oraz mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych i organizmów genetycznie zmodyfikowanych – tym działem kieruje minister ochrony środowiska.

Chciałabym tylko zwrócić państwa uwagę, że do 21 marca 2020 r. dysponentem tej części budżetowej był minister klimatu, który obecnie jest dysponentem części 51, a po rekonstrukcji rządu – mówię o tej rekonstrukcji, która w tej chwili ma miejsce – dysponentem zarówno części 41, gdzie zostały zawarte sprawy, które przed chwilą wymieniłam, jak i części 51 będzie minister klimatu i środowiska.

Proszę państwa, zmiany organizacyjne odbiły się również na kwestii wydatków i dochodów budżetowych. Jeśli chodzi o dochody, to planowane dochody na rok 2021 zamkną się kwotą 166 603 tys. zł. A jeżeli popatrzymy na dochody z roku bieżącego – wtedy jeszcze obszary, które są w tej chwili w klimacie, mieliśmy w dziale 41 – to dochody były wyższe i wynosiły 12 889 500 tys. zł. Potem zostały przeniesione do nowej części budżetowej 41. Dochody, które realizujemy w budżecie na rok 2020, to były wpływy, głównie wpływy ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych oraz opłat recyklingowych powiązanych ze sprzedażą lekkich toreb na zakupy. To były rzeczywiście bardzo poważne kwoty. Natomiast w sytuacji, jaką mamy w tej chwili, kiedy część budżetowa 41 jest nieco odchudzona, głównym wolumenem dochodów są wpływy z tytułu opłat za użytkowanie górnicze i z tytułu udostępniania informacji geologicznej. W całkowitej sumie dochodów, o której powiedziałam – 166 603 tys. zł – dochody z tych dwóch tytułów, czyli informacja geologiczna i opłaty za użytkowanie górnicze, to jest kwota aż 162 857 tys. zł.

Proszę państwa, co do kwestii wydatków to zmiany również rzutowały na kwestię wydatków i również kwota wydatków jest znacznie niższa. Tabela ze strony 15 materiału, który państwo pewnie dostaliście, tak jak i my dostaliśmy na posiedzenie komisji ochrony środowiska przed wypracowaniem opinii, pokazuje dokładnie wydatki budżetu państwa. Proszę państwa, to są wydatki w kwocie 362 998 tys. zł, z czego dotacje i subwencje wynoszą 88 774 tys. zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 1653 tys., wydatki bieżące jednostek budżetowych – 239 997 tys. zł i wydatki majątkowe – 7237 tys. zł, a także projekty realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej – 25 337 tys. zł.

Proszę państwa, teraz parę słów, parę szczegółów odnośnie do planu wydatków w roku 2021. Podstawową grupą wydatków są wydatki bieżące jednostek budżetowych. Jak mówiłam, jest to kwota 239 997 tys. zł, czyli 66% w omawianej części oraz dotacje celowe. Jeśli chodzi o dotacje, to w dziale 020 – Leśnictwo dla Lasów Państwowych oraz w dziale 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody jest dofinansowanie działalności 23 państwowych osób prawnych, czyli parków narodowych.

Jeśli chodzi o wydatki na wynagrodzenia, to w szczegółowy sposób pokazuje je tabela na stronie 16. Pozwolę sobie na przedstawienie paru szczegółów, jeżeli chodzi o poszczególne grupy zatrudnienia. Ogólna kwota wydatków na wynagrodzenia w części budżetowej 41 to jest 161 889 tys. zł. W podziale na poszczególne grupy zatrudnienia wygląda to następująco: korpus służby cywilnej – 107 623 tys. zł, nauczyciele – 28 262 tys. zł (mówimy tu oczywiście o nauczycielach szkół leśnych i wychowawcach w internatach prowadzonych przy szkołach leśnych) oraz pozostali pracownicy – 24 893 tys. zł, członkowie kierownictwa, czyli tzw. erka – 907 tys. zł, funkcjonariusze – 204 tys. zł. Chcę podkreślić, że fundusz wynagrodzeń nie obejmuje trzyprocentowego funduszu nagród w związku z art. 16 i 17 projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021, ale myślę, że nie jest to dla państwa nowością, bo w innych działach jest podobnie.

Proszę państwa, jak powiedziałam, nauczyciele wzięli się stąd, że ministerstwo prowadzi 11 szkół leśnych. W dziale 801 – Oświata i wychowanie oraz 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza znajdują się wydatki na 11 szkół leśnych i internaty przy szkołach. Kwoty nieco wzrosły w porównaniu z rokiem 2020 częściowo na skutek podwyżek dla nauczycieli, ale też na skutek zmiany organizacyjnej, utworzenia nowych klas i podobnych działań. Wzrosła liczba etatów – o 15 etatów w dziale 801, a o 3 etaty w dziale 854.

Pozostałe wydatki na utrzymanie bieżące to jest około 40 500 tys. zł, na informatyzację urzędu – 3300 tys. zł oraz na składki do organizacji międzynarodowych – niecałe 3000 tys. zł. Składki obejmują 13 organizacji, których listę również państwo macie szczegółowo wykazaną w materiale.

Wydatki budżetu środków europejskich w wysokości 23 500 tys. zł obejmują w zdecydowanej większości środki związane z realizacją projektów w ramach programu operacyjnego „Infrastruktura i środowisko" z lat 2014–2020. W roku przyszłym w części 41 będzie kontynuowany jeden program wieloletni – „Program rozpoznania geologicznego oceanów" (PRGO). Jest to rzeczywiście program wieloletni, bo realizowany w latach 2017–2030, czyli przez 17 lat. Łączny koszt jego realizacji ma wynosić 530 500 tys. zł, natomiast w roku przyszłym planuje się wydatkować 40 tys. zł z budżetu państwa i 34 434 tys. zł z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Środki mają być wydane na zwiększenie bazy zasobowej złóż kopalin w wyniku przyszłej eksploracji zasobów dna oceanicznego, ale żeby móc eksplorować, najpierw trzeba przeprowadzić szczegółowe badania.

Szanowni państwo, w dziale 020 – Leśnictwo wydatki wynoszą 2530 tys. zł. Z tych środków będzie finansowana działalność Biura Nasiennictwa Leśnego oraz dotacja celowa dla Lasów Państwowych na finansowanie zadań wynikających z ustawy o lasach, m. in. na sporządzanie planów zalesień gruntów prywatnych. Lasy bez względu na formę własności potrzebują jednakowej troski. Choroby przenoszą się z lasów prywatnych, jeżeli nie pomaga się starostom, żeby te lasy utrzymać w należytym stanie, a więc jest to ze wszech miar celowy i rozsądny wydatek.

W dziale 750 – Administracja publiczna zaplanowano wydatki w wysokości 59 040 tys. zł na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, ale o tym już mówiłam.

W dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska wydatki wyniosą 141 354 tys. zł i z tych środków zostanie sfinansowane funkcjonowanie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska. Są to głównie wynagrodzenia wraz z pochodnymi i pewnie wydatki bieżące.

Przechodzimy do działu 925 – Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody. Mamy zaplanowaną kwotę wydatków w wysokości 92 500 tys. zł. W porównaniu z rokiem ubiegłym jest to kwota o 2% mniejsza, a główną pozycję stanowią dotacje celowe dla 23 parków narodowych. To jest dokładnie kwota 90 076 tys. zł.

Przypominam, że od roku 2011, kiedy parki narodowe zyskały status państwowych osób prawnych, parki oczywiście mają prawo do pozyskiwania dochodów ze sprzedaży biletów, tylko że ta kwestia kształtuje się w zależności od atrakcyjności turystycznej terenu, na którym konkretny park narodowy jest położony. Oczywiście proporcjonalnie do tego – jeżeli jest atrakcyjność turystyczna i duża liczba zwiedzających – trzeba przygotować właściwą infrastrukturę i dyrektor parku musi to wykonać, żeby zapewnić turystom bezpieczeństwo i móc od nich, że tak powiem, pozyskiwać fundusze. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody to jest jeden z celów – udostępnianie parków do badań naukowych, ale także dla zwiedzających, dla turystów. To jest oczywiste zadanie parku, a nie tylko działania wynikające z ochrony przyrody. Dotacje z budżetu, o których mówię, to jest około 29% planowanych wydatków parków narodowych. A więc widać, jak wielkie znaczenie dla zamknięcia budżetu parku ma kwestia udostępniania parku i sprzedawania biletów.

W parkach narodowych jest zatrudnionych łącznie 1497… Nie chodzi o osoby zatrudnione, tylko jest 1497 etatów. A dotacje wahają się w granicach od 1535 tys. zł dla Parku Narodowego „Ujście Warty" do np. kwoty 8719 tys. zł dla Kampinoskiego Parku Narodowego. Przy czym muszę powiedzieć, że najbardziej sprawny w pozyskiwaniu kwot jest niewątpliwie Tatrzański Park Narodowy z uwagi na liczne atrakcje turystyczne, które są na jego terenie.

Proszę państwa, oczywiście musimy jeszcze wspomnieć o rezerwach celowych, ponieważ rezerwy celowe w części budżetowej 83 dotyczą dwóch kwestii. W pozycji 32 jest zawarta kwota na zwrot gminom dochodów utraconych w związku ze zwolnieniami niektórych nieruchomości i przedsiębiorców od podatków. Wydatki utrzymują się na tym samym poziomie co w ustawie budżetowej na rok bieżący, czyli 20 000 tys. zł. Natomiast

w pozycji 59 mamy kwotę na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – i tutaj wydatki maleją o 17%.

Szanowna Komisjo, panie przewodniczący, szanowni państwo, jak powiedziałam – przy 25 głosach za, przy 2 przeciwnych i 3 wstrzymujących Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa przyjęła pozytywną opinię o przedstawionym sprawozdaniu z wykonania budżetu w części budżetowej 41. Oczywiście wnosimy do Komisji Finansów Publicznych, żeby ta opinia została podtrzymana. Dziękuję bardzo.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to ja będę się musiała za chwilę oddalić, bo zaczyna mi się posiedzenie komisji ochrony środowiska – w tym budynku, ale będę musiała państwa opuścić.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie mam władzy zatrzymania pani poseł…

Poseł Anna Paluch (PiS) – spoza składu Komisji:

Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

…a więc ze smutkiem żegnamy.

Poseł Anna Paluch (PiS) – spoza składu Komisji:

Cała przyjemność i zaszczyt po mojej stronie. Miłych obrad państwu życzę.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę zatem o zabranie głosu posła koreferenta ze strony Komisji Finansów Publicznych, a jest nim pan poseł Stanisław Bukowiec. Proszę bardzo. Widzę, że zdalnie.

Poseł Stanisław Bukowiec (PiS):

Dzień dobry. Czy mnie słychać?

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Słychać.

Poseł Stanisław Bukowiec (PiS):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, tak jak powiedziała pani poseł Anna Paluch, 22 października Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa obradowała nad tą częścią budżetu na rok 2021 w zakresie właściwości komisji. Dyskusja była bardzo merytoryczna i dość obszerna. O szczegółach mówiła pani poseł. Podpisuję się pod opiniami, które zostały przedstawione, i stwierdzam, że w tym zakresie komisja ochrony środowiska podjęła decyzję, podjęła opinię zdecydowaną większością głosów, w której popiera propozycje zawarte w propozycji budżetu w zakresie ochrony środowiska. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo za koreferat ze strony Komisji Finansów Publicznych.

Otwieram zatem dyskusję. Pan europoseł Tarczyński i pan poseł Marek Sowa. Ja też będę chciał zabrać głos w dyskusji. Pani poseł Beata Mazurek i pan poseł Karol Karski. Wszyscy będą zabierać głos? Dobrze.

Wobec tego proszę bardzo. W takim razie zaczniemy od krajowych posłów, w końcu jesteśmy w krajowym parlamencie.

Pan poseł Marek Sowa. Proszę bardzo.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, rozumiem, że w tej części mamy też budżet Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Tak? Choć nie poświęcono funduszowi zbyt wiele uwagi, to właśnie w pierwszym punkcie…

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Tak, tak. W tej części również jest fundusz.

Poseł Marek Sowa (KO):

Przyznam szczerze, że byłem zaskoczony.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

A właściwie nie budżet, tylko plan finansowy.

Poseł Marek Sowa (KO):

Plan finansowy. Byłem zaskoczony, że pani przewodnicząca Paluch ani pan koreferent nie postanowili słowem skomentować tego planu przychodów, wydatków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a chyba warto. Plan niesie bowiem ze sobą wiele ciekawych informacji, a mianowicie takich, że w tym tempie fundusze skończą się w roku 2021 lub w 2022. A mówimy o „górce", która w roku 2019 wynosiła prawie 10 000 000 tys. zł. Deficyt, jeśli porównamy środki finansowe w planie na rok 2021, wynosi chyba 2 600 000 tys. zł – 2 700 000 tys. zł, ale wygląda na to, że ubytek środków finansowych, który jest przedstawiany w planie finansowym, będzie zdecydowanie większy.

Próbowałem też sprawdzić – bo oczywiście w przedstawionym opisie znajdujemy pewne odpowiedzi – na co środki będą przeznaczone. Jest program „Czyste powietrze" – 1 700 000 tys. zł, jest 300 000 tys. zł na program „Mój prąd" czy wreszcie 1 400 000 tys. zł na drogi samorządowe. Natomiast ta pula pokazuje, że jeszcze gdzieś jest 1 600 000 tys. zł, których absolutnie nie mogłem się doszukać w planie finansowym. Na co one są przeznaczone? Oczywiście w sposób bardzo znaczący wzrastają też koszty obsługi NFOŚiGW. O kilkanaście procent maleją czy powiedzmy utrzymywane są wpływy w porównaniu z rokiem 2020, na zbliżonym poziomie – z opłat czy z opłaty emisyjnej. Natomiast jeśli porównamy to do lat wcześniejszych, choćby do roku 2017 i 2018, to wiemy, że na skutek zmian legislacyjnych przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zostały radykalnie zmniejszone.

A więc mam pierwsze, kluczowe pytanie i chciałbym, aby ktoś dał stosowne odpowiedzi w zakresie tej części. Po pierwsze, interesowałoby mnie, na co idzie również 1 600 000 tys. zł, kwota niewykazana w sposób szczegółowy w planie finansowym. Po drugie – jaka jest perspektywa w dłuższym horyzoncie czasu? Jeśli państwo zobaczycie, to program „Czyste powietrze" ma obowiązywać do roku 2030. Tylko w latach 2022, 2023 i 2024 ma być przeznaczonych 8 000 000 tys. zł z tego planu, jak popatrzyłem – bo jest 9 600 000 tys. zł, odejmuję 1 700 000 tys. zł, to zostaje 7 900 000 tys. zł na trzy lata, które trzeba przeznaczyć. Po prostu w planie finansowym NFOŚiGW nie ma przeznaczonych takich środków, więc interesuje mnie, jak to finansować po wyczerpaniu całej „górki", która w sposób niezwykle szybki się redukuje. Pieniędzy z roku na rok ubywa i, tak jak powiedziałem, najpóźniej w roku 2022 zgodnie z pokazaną ścieżką stan wolnych środków przestanie istnieć. Będziemy mieli po prostu deficyt i brak środków finansowych. Powstanie pytanie, z jakiego tytułu będą finansowane wszystkie programy, które są rozpoczęte.

Jeszcze jedno pytanie. W przypadku programu „Mój prąd", który został uruchomiony chyba w 2019 r., był 1 000 000 tys. zł na rok 2019, na rok 2020. Dokładnie na półtora roku funkcjonowania programu były środki. Widać, że program cieszy się dużym zainteresowaniem, a w tym roku wydatki programu mogą oscylować gdzieś w granicach 700 000 tys. zł – 800 000 tys. zł. Na rok 2021 mam przewidywane wydatki rzędu 300 000 tys. zł, a więc jest pytanie, czy zostaną utrzymane dokładnie takie same warunki.

Pojawia się także drugie pytanie – dlaczego realizacja wniosków od mieszkańców trwa tak długo? To jest okres przekraczający sześć miesięcy. Nie ma w ogóle możliwości dowiedzenia się o statusie. Nie ma czegoś takiego, że wyskakuje jakaś informacja, czy wniosek jest złożony. Zakładam, że wszystkie wnioski, które przechodzą przez weryfikację formalnoprawną, są dobre, bo rozumiem, że wnioski z błędnymi załącznikami nie zostałyby zakwalifikowane. Ale dlaczego to tak długo trwa? Wiem, że praktycznie co tydzień ukazuje się lista NFOŚiGW, która zatwierdza poszczególne projekty, więc być może jest to po prostu niewydolność systemowa w tym aspekcie. Natomiast wydaje się, że trzeba by temu problemowi zaradzić, bo okres oczekiwania na środki finansowe naprawdę jest bardzo długi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, pan poseł Dominik Tarczyński.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Dominik Tarczyński:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Ja akurat chciałbym wyrazić swoje zadowolenie z tego, co usłyszałem na temat narodowego parku, jeżeli chodzi o Tatry. Pan poseł Sowa jest wybrany z Małopolski, ja także. Myślę, że dynamika finansów, panie pośle, też jest istotna, bo tutaj wzrost jest najwyższy.

Poseł Marek Sowa (KO):

Ale ja mówię o Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Dominik Tarczyński:

Wiem, ale pieniądze przekładają się także na to, o czym słyszeliśmy od pani poseł przewodniczącej. To jest fakt. Tylko jedyne 2%, o których wspomniała, to jest jedyna zniżka faktyczna.

A jeśli chodzi o procedury, o których pan mówi, to dobrze pan wie, że przez załączniki, które nie były załączone, cały wniosek jest odrzucany. Ale to tak na marginesie.

Najważniejsze jest to, co w mojej ocenie jest ważne z perspektywy Parlamentu Europejskiego i Unii Europejskiej, to jest ekologiczne spojrzenie, czyli zwiększenie nakładów. Oczywiście dynamika w pierwszych dwóch latach, o których pan mówił, jest większa niż prognozowane przychody, ale to są tylko prognozy. Natomiast bardzo podoba mi się to, że można śmiało powiedzieć: tak, Polska jest liderem w UE, jeżeli chodzi o ekologiczne spojrzenie. Z tej perspektywy chciałbym wyrazić swoje zadowolenie i zapytać – szkoda, że pani przewodniczącej już nie ma, bo chciałbym zapytać o to, skąd biorą się zmiany, czyli jedyna zmiana dwuprocentowa, o której wspomniała. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że na to pytanie odpowie pan minister.

Proszę bardzo, pani poseł Beata Mazurek. Proszę bardzo.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Beata Mazurek:

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, w zasadzie mam pytanie do przedstawicieli rządu w kontekście budżetu na 2021 r. Pytanie wynika z faktu, że w budżecie uwzględnione są środki Unii Europejskiej – te, które można wydatkować, i w zakresie tych, które mamy włożyć do budżetu. Państwo z całą pewnością wiecie, że Parlament Europejski jeszcze nie przyjął budżetu. Wobec powyższego moje pytanie brzmi: rozumiem, że propozycje, które są zawarte w polskim budżecie, bazują na tych propozycjach, które przyjęła Komisja Europejska i co zostało złożone do Parlamentu Europejskiego? Nie jest również tajemnicą i powszechnie wiadomo, że zwykle budżet Unii jest przyjmowany w grudniu. Mamy nadzieję, że teraz też tak się stanie, ale rozumiem, że gdyby były jakieś zmiany, to rząd w każdej chwili jest przygotowany, aby przedstawione propozycje w zakresie wydatkowania środków europejskich niezwłocznie skorygować w polskim budżecie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł Karol Karski.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Karol Karski:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, za udzielenie głosu. Szanowni państwo, chciałem wyrazić swoją satysfakcję z powodu uwzględnienia w budżecie na przyszły rok środków dotyczących poszukiwania złóż naturalnych na dnie i w podziemiu morskim poza granicami jurysdykcji państwowej. To jest bardzo ważne zadanie, realizowane od wielu lat, aczkolwiek musi być cały czas podtrzymywane, zgodnie z przepisami konwencji prawa morza z Montego Bay oraz protokołu w sprawie implementacji części XI tejże konwencji. Właśnie dno oceaniczne jest tym miejscem, które może być źródłem surowców dla wszystkich państw. Oczywiście działania toczą się pod auspicjami Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego. Tego typu działania mają charakter długofalowy. Wspomniane działania jed-

cześnie wpisują się w politykę surowcową promowaną przez UE, a także będącą przedmiotem zainteresowania wielu państw członkowskich. Polska jest inwestorem pionierskim w tym obszarze jako członek wspólnej organizacji Interoceanmetal (Interoceanmetal Joint Organization) – organizacji międzynarodowej, której siedziba mieści się w Szczecinie – ale także jest inwestorem komercyjnym, który otrzymał samodzielnie tego typu koncesję. Bardzo ważne jest to, aby po prostu zadania były cały czas realizowane, ponieważ to jest to miejsce, gdzie w sposób ekologiczny będzie można wydobywać surowce wtedy, kiedy ich zasoby na lądzie będą już bardzo ograniczone.

Jeszcze raz dziękuję bardzo za umieszczenie tego w budżecie i za kontynuowanie zadań.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Zgodnie z zapowiedzią pozwolę sobie udzielić teraz głosu.

Po pierwsze, myślę, że warto zauważyć – nawiązując do wypowiedzi pana posła Marka Sowy, dotyczącej finansowania i planu finansowego NFOŚiGW – że program „Czyste powietrze”, który jest programem bardzo ambitnym, został wdrożony w roku 2018. Była to rzeczywista reakcja polskiego rządu na wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE, wskazujący, że Polska naruszyła normy czystości powietrza w latach 2007–2015. Oczywiście można powiedzieć, że należy bardzo żałować, iż programu „Czyste powietrze” w żaden sposób nie próbowano finansować. Nie było żadnych prób finansowania tego programu w ramach perspektywy europejskiej budżetu lat 2014–2020. Dlatego pierwsze lata realizacji programu musiały się odbywać z funduszy krajowych, i to jest podstawowa sprawa. Stąd wysiłek finansowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej właśnie w tych latach z części krajowej.

Natomiast ufamy, że od 2021 r. będzie uruchomiona perspektywa finansowa na lata 2021–2027 i oczywiście w tej perspektywie program „Czyste powietrze” znajdzie należne miejsce finansowania z funduszy Unii Europejskiej. A więc ufam, że ciężar finansowania będzie przeniesiony, i mam nadzieję, że pan minister precyzyjniej jeszcze sprawę wyjaśni. Rzeczywiście jest tak, że teraz jest to wielki wysiłek, można powiedzieć, budżetu krajowego, czyli środków własnych narodowego funduszu, a brakuje środków europejskich, bo w tej perspektywie nie były one planowane. Nikt ich nie zaplanował na lata 2014–2020. Ufam, że w nowej perspektywie główny ciężar finansowania będzie tak wyglądał, a więc dzięki temu to będzie niezwykle znaczące odciążenie środków własnych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Mam drugie pytanie, dotyczące informacji, że budżet dotacyjny dla parków narodowych jest umniejszony o 2%. Może tak naprawdę to nie jest żadna kwota, natomiast sprawa jest o tyle istotna, że parki narodowe mają w swoim budżecie około 70% przychodów własnych, czyli pieniędzy zarobionych z różnych źródeł, m.in. z biletów, a niespełna 30% dotacji. Rok 2020 już pokazał, że z powodów oczywistych, epidemicznych, nie da się zrealizować przychodów płynących choćby z biletów, bo nie można wszędzie wpuszczać turystów i w takiej liczbie, jak było to czynione normalnie. Rodziło to skutki m. in. w postaci zwiększenia dotacji w nowelizacji budżetu na 2020 r. Zwiększenie dotacji było na poziomie ponad 5000 tys. zł, aby tym sposobem zrekompensować parkom część utraconych wpływów.

Czy biorąc to pod uwagę, nie przewiduje się wobec tego, że rok 2021 może mieć podobne skutki, czyli nie da się zrealizować wszystkich wpływów parków narodowych, szczególnie wpływów z turystyki? Czy już nie powinna być zaplanowana większa dotacja? Czy będziemy znowu oczywiście poszukiwać pieniędzy w trakcie roku, jeśli się okaże, że wpływy nie zostaną zrealizowane na przeciętnym poziomie lat ubiegłych? To jest pytanie do ministerstwa środowiska.

Poseł Marek Sowa (KO):

Mogę zabrać głos jeszcze raz?

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Proszę, jeszcze uzupełnienie. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Marek Sowa (KO):

Bardziej chodzi o odniesienie się do słów pana przewodniczącego. Panie przewodniczący, to, co pan powiedział o tym braku środków z UE na finansowanie takich programów do roku 2020, jest kompletnie nieprawdą. Zgodnie z umową partnerstwa, która była podstawą negocjowania wszystkich programów regionalnych i krajowych, wszystkich programów operacyjnych, wymiana, nazwijmy to, nieekologicznego transportu i kotłów znajdowała się w programach regionalnych. Nie chcę odpowiadać za inne programy, ale w Małopolsce było to 240 mln euro, ponad 1 000 000 tys. zł, a z tego tylko ponad 100 mln euro wprost było dedykowanych wyłącznie na wymianę kotłów. A więc to jest nieprawda, co pan mówi.

Rozumiem, że będziecie teraz chcieli scentralizować i przepuścić środki przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dotychczas, do roku 2020, te środki finansowe znajdowały się w regionalnych programach operacyjnych. Jestem głęboko przekonany, że w ilości przekraczającej 10 000 000 tys. zł.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Nie będziemy tu polemizować, natomiast efekty były takie, że mamy wyrok trybunału. Nie chcę teraz oceniać samorządów, jak zrealizowały program i jaka była skala finansowa programu. Efekty, niestety, są mierzalne, czyli wyrok europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. To jest efekt dotychczasowych działań.

Proszę bardzo. Mamy dwóch panów ministrów ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Proszę podzielić się odpowiedziami, ewentualnie tematami.

A więc proszę, może rozpocznie pan minister Ireneusz Zyska. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Ireneusz Zyska:

Dzień dobry państwu. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo posłowie, państwo parlamentarzyści Parlamentu Europejskiego, dziękuję za pytania dotyczące Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Myślę, że o przedstawienie szczegółów w zakresie zadanych pytań i odpowiedzi poproszę pana dyrektora Krzysztofa Piekarza, ale zanim do tego dojdzie, to chciałabym odnieść się do pytań pana posła Sowy.

Mianowicie odnośnie do programu „Czyste powietrze" oraz programu „Mój prąd" chciałbym się zgodzić z panem przewodniczącym Henrykiem Kowalczykiem, że oczywiście planujemy, aby realizacja programów odbywała się w nowej perspektywie budżetowej Unii Europejskiej z wykorzystaniem środków europejskich. Kwota 300 000 tys. zł, którą przeznaczamy w przyszłym roku na program „Mój prąd", to jest pozostałość z tegorocznego budżetu. To jest taka końcówka, która będzie służyć rozliczeniu wszystkich wniosków, które wpłyną do dnia 18 grudnia br. Tak zostało założone, że nabór trwa właśnie do 18 grudnia.

Odpowiadając na pytanie w zakresie opóźnień – szanowni państwo, nie jest prawdą, że wnioski są rozpatrywane przez sześć miesięcy; maksymalnie do trzech miesięcy. Część wniosków jest rozpatrywana w terminie trzech miesięcy. A wynika to z faktu, że program „Mój prąd" cieszy się ogromnym powodzeniem polskich obywateli, tzw. prosumentów, którzy jednocześnie produkują i wykorzystują wyprodukowany przez siebie prąd na własne potrzeby. Dziennie do NFOŚiGW wpływa ponad 1 tys. wniosków, a ostatnio padł nawet rekord – 1,2 tys. wniosków w ciągu jednego dnia. Stąd też weryfikacja wniosków wymaga troszkę czasu, a także cierpliwości, przy czym nikt z przyszłych beneficjentów, którzy spełnili wszystkie wymogi formalne i złożyli wniosek w terminie do 18 grudnia, nie zostanie bez pozytywnego rozpatrzenia i bez dotacji. Oczywiście liczy się kolejność wpływu wniosków. Tak że osoby składające wnioski, które przekroczą już budżet – budżet będzie rozliczany jeszcze w przyszłym roku, ta jego pozostałość – niestety, zgodnie z warunkami nie będą mogły skorzystać z dotacji.

Natomiast odpowiadając na dalsze pytanie pana posła Sowy, muszę powiedzieć, że oczywiście planujemy kontynuację programu „Mój prąd", ale na zmienionych warunkach, ponieważ tak duży przypływ prosumentów też generuje szereg trudności w zakresie systemu elektroenergetycznego. Dystrybutorzy czy operatorzy systemu dystrybucji, nasze największe cztery podmioty, które uczestniczą na rynku, czyli z Grupy Tauron, z Grupy Energa, Enea i PGE, sygnalizują już w tej chwili ograniczenia w zakresie pojem-

ności sieci elektroenergetycznej, która jest w tym momencie magazynem energii. Dlatego nowa edycja programu „Mój prąd" będzie zmodyfikowana również o inne elementy, które będą powodować tzw. ścinanie pików energii produkowanej w szczycie przez panele fotowoltaiczne. Program także będzie uwzględniać inne elementy, które będą powodować konsumpcję energii produkowanej w miejscu, czyli tzw. mikrobilansowanie. W tej chwili jeszcze nie mogę podać kształtu przyszłego programu, trwają prace.

Co do budżetu, to będzie nowy budżet programu „Mój prąd", który w ramach projektu planu finansowego NFOŚiGW zostanie na nowo ukształtowany. Plan będzie po prostu nowelizowany.

Odnośnie do pytania pani europoseł Beaty Mazurek, jeżeli chodzi o projekt budżetu. Pani poseł pytała o środki, które przewidziała Komisja Europejska w projekcie. Tu również nie ma takiej sytuacji w projekcie budżetu na przyszły rok – przewidzieliśmy środki z bieżącej perspektywy do roku 2020. To, co zostanie ustalone w nowym budżecie Unii Europejskiej, dopiero wówczas będzie przyjmowane do budżetu państwa polskiego.

Myślę, że to tyle w sprawach ogólnych. Na temat parków narodowych, jak myślę, będzie odpowiadał pan minister Edward Siarka.

Jeżeli chodzi o szczegóły dotyczące planu finansowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, to za zgodą pana przewodniczącego poproszę o zabranie głosu pana dyrektora Krzysztofa Piekarza z NFOŚiGW.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Planowania i Sprawozdawczości Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Krzysztof Piekarz:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, odpowiadając na pytania pana posła odnośnie do skali wydatków dotacyjnych – pan poseł zwrócił uwagę, że tam są dwie duże pozycje. Tak nawiasem mówiąc są trzy duże pozycje: „Czyste powietrze", finansowanie Funduszu Dróg Samorządowych oraz „Mój prąd". Ale oprócz tego narodowy fundusz realizuje ponad 50 programów priorytetowych, w ramach których też są wydatkowane środki. Są to mniejsze programy, może nie tak spektakularne jak „Czyste powietrze", ale też ważne dla mniejszych podmiotów, które je realizują. Między innymi ponad 400 000 tys. zł zostanie wydatkowanych na program zmniejszający zużycie energii w budownictwie. Będą też środki, ponad 100 000 tys. zł, na usuwanie podrzuconych odpadów. Tak że programów jest bardzo wiele i one obejmują całe spektrum zagadnień dotyczących ochrony środowiska. W planie nie wymienialiśmy wszystkich pozycji, żeby nie zaciemniać całego planu. Pozycje będą też bardziej uszczegółowione w naszym planie działalności, który jest sporządzany na początku roku.

Odnosząc się jeszcze do pytania dotyczącego braku środków, to już pan przewodniczący wyjaśnił, że „Czyste powietrze", co zakładaliśmy od samego początku, będzie finansowane po 2021 r. już ze środków unijnych. Trwają w tej chwili rozmowy na temat środków, które możemy pozyskać z Unii Europejskiej. Trwają też spotkania z Bankiem Światowym, który prowadzi projekt doradztwa w zakresie wdrażania „Czystego powietrza". Rekomendacje płynące z tego projektu są też takie, aby nie rozdzielać środków na różne mniejsze programy, tylko żeby to był jeden duży program, z którego będzie można zrealizować w pełni działania służące poprawie ochrony powietrza.

Dziękuję bardzo. Jeżeli będą jeszcze jakieś pytania, to postaram się odpowiedzieć.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MKiŚ Ireneusz Zyska:

Oddajemy głos panu ministrowi Siarce.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Proszę bardzo, pan minister Edward Siarka.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałem na samym początku powiedzieć, że w pierwszej chwili nie do końca zrozumieliśmy pytanie pana posła Tarczyńskiego,

który pytał o parki narodowe. Jednak z późniejszego wyjaśnienia pana przewodniczącego rozumiem, że chodzi o zmniejszoną kwotę dotacji dla parków narodowych. Tak zrozumiałem. Czy tak?

Poseł do Parlamentu Europejskiego Dominik Tarczyński:

Chodziło mi o jeden punkt, właściwie o jedną składową, o 2%, bo de facto, jeżeli chodzi o Tatrzański Park Narodowy, to jest zwiększenie. Chodzi generalnie o różnicę. Jak się plasujemy w skali Unii Europejskiej? Oczywiście to mnie najbardziej interesuje. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Na tak sformułowane pytanie w tej chwili pewnie nie dałbym rady odpowiedzieć, więc jeżeli będzie potrzeba, to udzielimy odpowiedzi pisemnej.

Natomiast chcę zwrócić uwagę, że dotacje są przyznawane w wysokości zależnej od ilości zadań realizowanych w poszczególnych parkach. A więc jeżeli chcielibyśmy dokładnie porównywać w stosunku do roku 2020, to kwot tak wprost nie da się porównać. Trzeba porównać wszystkie zadania, które są realizowane na poziomie parków narodowych. Kwota dotacji dla parków narodowych na przyszły rok wynosi 87 724 tys. zł, natomiast w całości kwota dotacji to jest 92 583 tys. zł. W tej chwili nie mam porównania do 2020 r. Być może między parkami narodowymi a dotacją dla Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, gdzie kwota planowanej dotacji to jest 1050 tys. zł, jest jakaś różnica, ale precyzyjnie na to nie potrafię w tej chwili odpowiedzieć. Jeżeli będzie potrzeba, to wyjaśnimy to panu posłowi na piśmie.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Dominik Tarczyński:

Bardzo dziękuję. Byłbym wdzięczny za bardzo krótką informację, jeżeli nie jest to kłopot dla państwa – za pisemną informację, jak plasuje się Polska i jak wyglądają te rozwiązania w świetle rozwiązań w państwach członkowskich UE. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, restrukturyzacja górnictwa też tutaj jest, tak?

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Pan poseł doprecyzował swoje pytanie, na które ma paść odpowiedź.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Tak, w drugiej części.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Dominik Tarczyński:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Mam jeszcze pytanie, panie ministrze, dotyczące parków. Czy ewentualnie dotacja na poziomie, powiedzmy, średnim, średniorocznym, może się okazać za mała w przypadku, gdy parki znów będą pozbawione części dochodów z powodu koronawirusa, części przychodu z powodu ograniczenia turystyki?

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Tak, to jest rzeczywiście szerszy problem. Panie przewodniczący, ta sprawa była szczegółowo omawiana na posiedzeniu komisji ochrony środowiska. Posłowie zwracali na to uwagę i muszę przyznać, że po posiedzeniu komisji zwracałem na to uwagę na posiedzeniu kierownictwa. Monitorujemy sytuację i może się okazać, że rzeczywiście będziemy musieli podejmować jakieś działania, gdyby okazało się pod koniec roku, że dochody na przykład z tytułu wstępu do parków są na tyle są uszczuplone, że będziemy musieli podejmować konkretne działania, już związane z dokonaniem przeglądu, jak wygląda sytuacja parków narodowych. Ale jesteśmy w pełni świadomi złożonej sytuacji, która w tej chwili występuje w związku z COVID-em. Komisja ochrony środowiska na bieżąco ten temat również pilotuje.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Bardzo dziękuję. Więcej głosów w dyskusji nie było.

Stwierdzam zatem zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na 2021 r. w zakresie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Proszę przedstawiciela komisji, panią poseł Małgorzatę Janowską, o zreferowanie opinii komisji. Pani poseł zreferuje zdalnie. Tak mam rozumieć?

Poseł Małgorzata Janowska (PiS) – spoza składu Komisji:

Tak. Szanowny panie przewodniczący, szanowni panowie ministrowie, posłowie, Wysoka Komisjo, mam zaszczyt przedstawić stanowisko Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych dotyczące budżetu na 2021 r. W pierwszym punkcie część 47 – Energia i w punkcie piątym część 51 – Klimat były zreferowane wspólnie i również wspólnie głosowane. W części budżetowej 47 – Energia prognoza dochodów jest to 10 699 918 tys. zł, z czego część budżetowa 47 – Energia jest to kwota 57 tys. zł, a część budżetowa 51 – Klimat to jest 10 699 861 tys. zł. Limit wydatków budżetu państwa oraz budżet środków europejskich na rok 2021 wynosi 4 094 434 tys. zł, z czego na część 47 – Energia przypada 1 667 402 tys. zł, natomiast na część 51 – Klimat przypada 2 427 032 tys. zł.

Jeżeli chodzi o te dwa punkty, to głosowanie odbyło się w trakcie posiedzenia komisji. Głosowało 25 posłów, 17 było za, przeciw 6, a wstrzymało się od głosu 2 posłów.

Jeżeli chodzi o kolejne punkty, drugi i trzeci, czyli gospodarkę złożami kopalin oraz punkt szósty – aktywa państwowe, to również były referowane wspólnie przez pana ministra i również były wspólnie głosowane. Jeżeli chodzi o dochody budżetu ze złóż z kopalinami, budżet na 2021 r. wynosi 5283 tys. zł. Jest to kwota ze zwrotu środków oraz odsetki od podmiotów, które zrealizują program reform kopalni węgla kamiennego i kopalni soli. Natomiast wydatki są rzędu 414 041 tys. zł. Zadaniami głównymi są: zabezpieczenie, restrukturyzacja, czyli naprawienie szkód spowodowanych ruchem zakładów, roszczenia i renty pracownicze, monitoring procesów restrukturyzacji, dofinansowanie zadań restrukturyzacyjnych węgla kamiennego oraz koszty administracyjne i techniczne.

Jeżeli chodzi o część budżetową 55 – Aktywa państwowe, dochody i budżet na dochody wynosi 350 510 tys. zł i pochodzi z dywidend oraz opłat egzaminacyjnych dla członków rady nadzorczej, kandydatów na członków rady nadzorczej. Jeżeli chodzi o wydatki, to plasują się w wysokości 71 574 tys. zł i są przeznaczone na administrację i techniczne funkcjonowanie ministerstwa oraz wynagrodzenia.

Jeżeli chodzi o głosowanie, to te dwa punkty również były głosowane wspólnie. Łącznie głosowało 26 posłów, z czego 16 było za, przeciw 8, a wstrzymało się od głosu 2 posłów.

Kolejnym punktem była część budżetowa 50 – Urząd Regulacji Energetyki. Jeżeli chodzi o dochody na 2021 r., to są one planowane w wysokości 130 800 tys. zł. Są to dochody głównie z tytułu opłat koncesyjnych. Jeżeli chodzi o wydatki, to jest to 52 855 tys. zł. Wydatki są przeznaczone na świadczenia na osoby fizyczne, wydatki bieżące, wynagrodzenia, pochodne od wynagrodzeń, pozostałe wydatki i wydatki majątkowe.

Jeżeli chodzi o ten punkt, to głosowało 27 posłów: 17 było za, przeciw 9, wstrzymał się od głosu 1 poseł.

Kolejny punkt to część budżetowa 60 – Wyższy Urząd Górniczy. Jeżeli chodzi o budżet, to dochody są w wysokości 650 tys. zł. Składają się z opłat z tytułu stwierdzenia kwalifikacji dla osób wykonujących czynności w zakładzie górniczym, opłat za udostępnienie informacji o środowisku, wynajem lokali mieszkalnych i sprzedaż miesięcznika „Bezpieczeństwo pracy i ochrona środowiska w górnictwie”. Natomiast wydatki oscylują na poziomie 67 479 tys. zł i są związane ze świadczeniami dla osób fizycznych, czyli BHP dla pracowników i wydatkami bieżącymi.

Jeżeli chodzi o głosowanie, to głosowanie się nie odbyło, dlatego że cała komisja pozytywnie zaopiniowała ten punkt.

Jeżeli chodzi o część budżetową 68 – Państwowa Agencja Atomistyki, to dochody wyniosą 371 tys. zł. Przeważnie są to wpłaty z opłat za egzamin oraz kary. Wydatki są na poziomie 20 410 tys. zł.

Również w tym przypadku nie odbyło się głosowanie. Komisja pozytywnie zaopiniowała punkt, czyli wszyscy byli za.

Jeżeli chodzi o część budżetową 74 – Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, to dochody wynoszą 5992 tys. zł, a wydatki to 51 729 tys. zł. Były one też pozytywnie zaopiniowane przez komisję.

Kolejnym punktem była część budżetowa 85 – Budżety wojewodów ogółem. Jeżeli chodzi o dział 100 – Górnictwo i kopalnictwo, planowane są dochody w wysokości 455 tys. zł, natomiast wydatki w wysokości 770 tys. zł. W dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska dochody kształtują się w wysokości 3889 tys. zł, zaś wydatki to 176 372 tys. zł. Zostało to również pozytywnie zaopiniowane przez komisję.

Kolejnym punktem były plany finansowe państwowego funduszu celowego, czyli Funduszu Inwestycji Kapitałowych. Zostało opisane, że w 2019 r. powstał fundusz, państwowy fundusz celowy, a jego przychodami są wpłaty z zysku spółek jednoosobowych Skarbu Państwa. 30% to są wypłacone dywidendy i zaliczki na poczet przewidzianej dywidendy z akcji należących do Skarbu Państwa, środki z tytułu zwrotu pomocy publicznej, wsparcia niebędącego pomocą publiczną udzielonego przedsiębiorcom z Funduszu Restrukturyzacji Przedsiębiorców wraz z odsetkami ubocznymi i dotacje celowe z budżetu państwa, odsetki od wolnych środków funduszu przekazanego do zarządzania. Zadaniami głównymi funduszu jest nabywanie lub obejmowanie akcji przez Skarb Państwa reprezentowany przez prezesa Rady Ministrów, pokrycie kosztów nabycia lub objęcia akcji, w tym usług świadczonych przez doradców w związku z nabywaniem i obejmowaniem akcji przez Skarb Państwa reprezentowany przez prezesa Rady Ministrów, oraz pokrycie kosztów związanych z obsługą bankową.

Jeżeli chodzi o plan finansowy na 2021 r., to wynosi on 939 232 tys. zł, natomiast przychody z funduszu na 2021 r. zaplanowano w wysokości 561 871 tys. zł, z czego wypłata z zysku spółek jednoosobowych Skarbu Państwa to jest 382 012 tys. zł, a wpływy z dywidendy – 159 660 tys. zł. Środki z tytułu zwrotu pomocy publicznej, o czym wcześniej wspominałam, jest to 20 199 tys. zł. Jeżeli chodzi o koszty zaplanowane na 2021 r., to jest to 600 201 tys. zł. Są one przeznaczone na nabycie lub objęcie akcji przez Skarb Państwa reprezentowany przez prezesa Rady Ministrów. To jest 600 000 tys. zł. Pokrycie kosztów nabycia lub objęcia akcji, w tym usług świadczonych przez doradców w związku z nabyciem lub obejmowaniem akcji przez Skarb Państwa reprezentowany przez prezesa Rady Ministrów, to jest to 200 tys. zł. Pokrycie kosztów związanych z obsługą bankową to jest 1 tys. zł. Stan funduszu na koniec 2020 r. wynosił 900 902 tys. zł.

Jeżeli chodzi o ten punkt, to głosowało za nim 17 posłów, przeciw 9, wstrzymał się od głosu 1 poseł.

Generalnie budżet, jeżeli chodzi o naszą komisję, został pozytywnie zarekomendowany i proszę Komisję również o podobną rekomendację. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Posłem koreferentem ze strony Komisji Finansów Publicznych jest pan poseł Piotr Uściński. Proszę o przedstawienie stanowiska.

Poseł Piotr Uściński (PiS):

Dzień dobry. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowni państwo, referat pani poseł Janowskiej był tak dobry, że wystarczy powiedzieć: nic dodać, nic ująć. Jednak chciałem serdecznie podziękować całej Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych za wiele godzin pracy, za debatę, za dyskusję w każdej części budżetowej. Nie będę powtarzał informacji, które przedstawiła pani poseł, ani wyników głosowania, ale warto zwrócić uwagę, że większość głosowań odbyła się albo bez głosowań, albo znakomitą większością głosów komisja pozytywnie ustosunkowała się do przedstawionych założeń budżetowych, projektu ustawy budżetowej na przyszły rok.

W imieniu Komisji Finansów Publicznych chciałem bardzo serdecznie państwu podziękować za pracę i oczywiście przychylam się do pozytywnej opinii komisji do projektu ustawy budżetowej na rok 2021 w zakresie, w którym rozpatrywała projekt Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję. Pan poseł Marek Sowa. Proszę bardzo.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, przyznam szczerze, że jestem zainteresowany działem 100 – Górnictwo i kopaliny, głównie całym pakietem działań związanych z restrukturyzacją górnictwa. Środki, które dzisiaj widzimy w planie finansowym, wynoszą bodajże około 400 000 tys. zł. Mówię z głowy, więc pewnie coś może się różnić. Przyznam szczerze, że ta pozycja dla mnie jest dosyć dziwna. W roku 2020 plan to było bodajże 600 000 tys. zł, z czego ponad 400 000 tys. zł stanowiły dotacje dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń. W nowelizacji budżetu państwa na rok 2020, która dopiero co została podpisana – na ostatnim posiedzeniu Sejmu były przez nas przyjmowane poprawki senackie w tej kwestii – ta część została zwiększona o 1 300 000 tys. zł. Oczywiście było uzasadnienie, że w związku z uruchomieniem programu restrukturyzacji, w nowej fazie konieczne są dodatkowe środki finansowe. Absolutnie tego nie neguję.

Wydaje mi się, że gdyby program miał być realizowany, to na pewno środki finansowe są potrzebne. Nie da się tego programu zrealizować przy budżecie 400 000 tys. zł. A więc pierwsze pytanie jest takie. Otóż w wyniku nowelizacji budżetu na rok 2020 w tym dziale zostały zwiększone środki w wysokości 1 300 000 tys. zł, w tym chyba na Spółkę Restrukturyzacji Kopalń dotacja wyniosła ponad 800 000 tys. zł. Czy to stanowi taki bufor, taki zapas, że już te środki są niepotrzebne? Czy po prostu jest inaczej w tej materii? Jakie są rzeczywiste koszty restrukturyzacji górnictwa?

Mówimy o planie likwidacji jakiejś tam liczby kopalń. Pomijam już, jaka będzie finalna wersja, bo wiadomo, że ona musi być jeszcze uzgodniona z Komisją Europejską, ale ten plan jest i to państwo pokazaliście. Może to nie będzie w takiej wersji, jaką pierwotnie minister Sasin pokazywał, że połowę likwiduje od 2021 r., teraz pewnie dojdzie do likwidacji tylko kilku kopalń od przyszłego roku – ale to jest.

Drugi element. Jak państwo zamierzacie – i w którym dziale – przeznaczać środki finansowe na przekwalifikowania, na działania towarzyszące całemu procesowi restrukturyzacji? Wiem, że jest przygotowywany jakiś program dla Śląska w tej materii. I to jest też pytanie – gdzie ów program jest odzwierciedlony w budżecie państwa na rok 2021? Jako mieszkaniec Małopolski Zachodniej chcę się upomnieć o taki sam program dla Małopolski. Mam na myśli kwestie… Też mamy kilka kopalń, ale przede wszystkim w ostatnich tygodniach była bardzo trudna decyzja o likwidacji Huty ArcelorMittal w Krakowie. Wydaje mi się, że również ten program powinien obejmować kwestie hutnictwa w tym zakresie. Na próżno szukać tego w budżecie państwa, na próżno szukać dokumentów całościowych. Państwo pewnie lepiej wiecie ode mnie, ale przyczyna, że tak powiem, dymisji wojewody Ćwika była związana właśnie z tym, że o taki program zabiegał i nie dostał wsparcia. Chciałbym wiedzieć, gdzie precyzyjnie mam szukać w budżecie? Czy budżet będzie nowelizowany, gdy program zostanie uchwalony? Tych odpowiedzi w planie budżetu nie ma.

Ostatnie pytanie. Czy Agencja Rezerw Materiałowych również w roku 2021 planuje skup interwencyjny węgla leżącego na zwałach? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Nie ma więcej pytań. Proszę bardzo, pewnie część odpowiedzi będzie udzielona ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska, a część – przez Ministerstwo Aktywów Państwowych. A więc proszę bardzo. Kto pierwszy? Ministerstwo klimatu, tak? Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MKiŚ Ireneusz Zyska:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mogę odnieść się tylko do ostatniego pytania dotyczącego Agencji Rezerw Materiałowych. Informuję, że ARM nie planuje w przyszłym roku zakupów interwencyjnych w zakresie węgla. To właściwie tyle, bo pytanie do działu 100 – Górnictwo i kopaliny to najprawdopodobniej pytanie do Ministerstwa Aktywów Państwowych.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Tak, dziękuję bardzo za odpowiedź dotyczącą Agencji Rezerw Materiałowych.

Natomiast proszę bardzo Ministerstwo Aktywów Państwowych o odpowiedź na pozostałe pytania.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych Zbigniew Gryglas:

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, dziękuję, panie pośle, za pytanie dotyczące górnictwa. Chcę wyjaśnić, że kwota wynikająca z nowelizacji budżetu, o którym pan wspominał, około 1 300 000 tys. zł, to jest kwota, która dopiero została w ostatniej nowelizacji przyznana na ten cel i ona nie została jeszcze wydatkowana. A więc są to pieniądze, które można liczyć razem, łącznie ze środkami, które możemy wydać w roku przyszłym.

Natomiast, jak państwo wiecie, pełnomocnik ministra aktywów państwowych prowadzi negocjacje ze stroną społeczną dotyczące restrukturyzacji sektora górnictwa. Tam przewidziane są kolejne środki. Ich wydatkowanie, zaangażowanie będzie zależne od aprobaty tego programu, wyrażonej, mam nadzieję, przez Komisję Europejską. Jest to szeroki program pomocy publicznej. Środki będą musiały zostać uwzględnione w naszych działaniach. To tyle, jeśli chodzi o zadane pytanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję.

Jeszcze pan poseł Marek Sowa chciał zadać pytanie, tak?

Poseł Marek Sowa (KO):

Muszę dopytać o jedną rzecz, bo w sumie to mi umknęło w mojej wypowiedzi. Program, o który pytałem, dotyczy tylko Polskiej Grupy Górniczej, tylko kopalń i zakładów górniczych, które funkcjonują w ramach PGG. Natomiast interesuje mnie również kwestia zakładów górniczych Tauron Wydobycie SA. Przypomnę, że w maju był giełdowy komunikat, w którym Tauron SA zobowiązała się do zbycia części zakładów górniczych. Wiadomo, że parę procesów zbycia się nie powiodło. Trudno się dziwić w bieżącej sytuacji, że tak po prostu jest, iż nie ma chętnych na zakup „Janiny", „Brzeszcz" czy kopalni „Sobieski".

W związku z powyższym, wiedząc, że Tauron Wydobycie SA jest tą spółką, która po prostu topi Grupę Tauron, moje pytanie jest pytaniem o przyszłość wymienionych trzech zakładów górniczych, bo one zostały całkowicie pominięte w rozmowach Ministerstwa Aktywów Państwowych ze stroną społeczną. A są to dosyć istotne zakłady z punktu widzenia liczby zatrudnianych osób. To są po prostu trzy średniej wielkości kopalnie, które w sposób znaczący na przestrzeni ostatnich dwóch lat zmniejszyły swoje możliwości wydobywcze – chyba do 3,5 mln ton, a kiedyś to było 6,5 mln ton. Nie kiedyś, lecz dwa lata temu, było to 6,5 mln ton. A więc mam pytanie, jaka jest przyszłość tych zakładów górniczych i czy państwo też macie zaplanowane jakieś działania osłonowe w tym zakresie? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Proszę zatem o uzupełnienie odpowiedzi przez Ministerstwo Aktywów Państwowych.

Podsekretarz stanu w MAP Zbigniew Gryglas:

Panie przewodniczący, panie pośle, nie zgubiliśmy, nie straciliśmy z pola widzenia żadnego podmiotu. W każdej spółce zostały powołane zespoły robocze, które mają oszacować skutki reform, skutki zmian, jakie zostaną wprowadzone w strukturze górnictwa. Wtedy będziemy dysponowali szczegółowymi szacunkami, jakie koszty trzeba będzie

ponieść. To są wszystko koszty, które składają się na całościowy program transformacji górnictwa, o którym mówiłem. Program będzie notyfikowany Komisji Europejskiej i realizowany.

Dzisiaj nie odpowiem panu, ponieważ zespoły jeszcze nie zakończyły prac, jak dokładnie wygląda szacunek kosztów w poszczególnych zakładach górniczych, w kopalniach. Zapewniam, że wszystkie zakłady są nadzorowane przez pełnomocnika ministra aktywów państwowych i że zbierzemy wszystkie wyniki globalnie w jeden całościowy program restrukturyzacji górnictwa, który będzie finansowany z pomocy publicznej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Na tym wyczerpaliśmy pytania. Stwierdzam zatem zakończenie omawiania projektu ustawy budżetowej na 2021 r. w zakresie Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych.

Informuję i przypominam, że termin składania poprawek został ustalony na 20 listopada br. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Zamykam posiedzenie.

Przypominam, że następne posiedzenie Komisji odbędzie się o godzinie 14.00.

Poseł Marek Sowa (KO):

To chyba w tej samej sali, tak?

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Tak, ta sama sala cały czas.